

Abivajava lapse sotsiaalne rehabilitatsioon

Teenusekirjeldus

SISUKORD

1.	TEENUSE SISU.....	3
1.1.	Teenuse eesmärk	3
1.2.	Teenuse sihtgrupp	3
1.3.	Teenuse osutamise aluseks olevad õigusaktid	4
1.4.	Seotud teenused	4
1.5.	Teenuse sisu kirjeldus	4
1.6.	Teenuse osutamise maht ja maksumus	8
2.	TEENUSE TAOTLEMISE JA OSUTAMISE PROTSESS.....	9
2.1.	Teenuse taotlemine ja vastutav isik	9
2.2.	Teenusele suunamine.....	9
2.3.	Vajalikud algdokumendid	10
2.4.	Menetluse pikkus	10
2.5.	Teenuse osutamise koht	10
2.6.	Teenuse finantseerimise põhimõtted	10
2.7.	Teenuse protsess.....	10
3.	TEENUSE OSUTAJA.....	12
3.1.	Nõuded rehabilitatsioonispetsialistidele.....	12
3.2.	Nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale.....	13

1. TEENUSE SISU

1.1. Teenuse eesmärk

Riskikäitumisega ja mitmekülgse abivajadusega lastele suunatud kompleksteenuse, mille kaudu on võimalik traumateadliku ja mitmekülgse sekkumise tulemusena pakkuda tuge hariduse omandamisel, suurendada eneseteadvust, arendada eneseregulatsiooni, suhtlemis- ja koostööoskusi ja ühiskonnaelus osalemist, toetada valmisolekut võimetekohasele tööle asumiseks.

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames abistatakse nii last kui tema pere (sh kasvupere/asenduspere) ja ka last ümbritsevat võrgustikku läbi traumateadlike sekkumismeetodite, mille tulemusel ennetatakse ja vähendatakse riskikäitumist, suurendatakse turvatunnet ning vähendatakse laste ja noorte sattumist kinnise lasteasutuse teenusele või vanglasse.

1.2. Teenuse sihtgrupp

Abivajava lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele on õigustatud laps:

-kellel on tuvastatud lastekaitseaduse § 28 alusel abivajadus ja kelle abistamiseks on varem pakutud abimeetmeid, kuid need ei ole osutunud piisavaks **või** on tekkinud olukord, kus abimeetmete pakkumine ei ole võimalik;

-kellel esinevad olulised puudujäägid vähemalt kahes järgmises lapse heaolu valdkonnas (SHS § 62):

- füüsiline või tervislik seisund;
- psühholoogiline või emotsionaalne seisund;
- sotsiaalne seisund;
- kognitiivne või hariduslik seisund

Abivajadus ilmneb enamasti ühe või mitme tunnusega järgnevast loetelust:

- perevägivald otsene või kaudne kogemine või muud traumatiseerivad kogemused
- õigusrikkumiste toimepanemine või nende ohvriks langemine
- sõltuvusainete tarvitamine (narkootilised ained, alkohol, retseptiravimid, toksikomaania, digisõltuvus)
- raskused koolikohustuse täitmisega
- kõrge riskiga seksuaalkäitumine

- vaimse tervise probleemid (sh agressiivne käitumine, käitumis- ja psüühikahäired, suitsidaalne käitumine või muul viisil ennast ohtu seadev käitumine, söömishäired)
- psühhosotsiaalse toimetuleku probleemid
- probleemid peres (vanemate sõltuvushäired, lähedaste vaimse tervise probleemid, konfliktised suhted, vähene vanemlik tugi ja järelevalve)

1.3. Teenuse osutamise aluseks olevad õigusaktid

Sotsiaalhoolekandeseadus, Lastekaitseadus, Sotsiaalkaitseministri määrus 69, Sotsiaalkaitseministri määrus 66.

1.4. Seotud teenused

Isikule võib samaaegselt osutada ka muid tema toimetulekut arendavaid, säilitavaid, toetavaid ja parandavaid teenuseid. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust võib pakkuda nii eel- ja jätkutoena kinnistele teenustele kui ka samaaegselt.

1.5. Teenuse sisu kirjeldus

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on kompleksteenuse, mis sisaldab vähemalt soovitatavalt 3 teenust järgmisest loetelust: tegevusterapeudi teenus; loovterapeudi teenus; sotsiaaltöötaja teenus; psühholoogi teenus; eripedagoogi teenus; logopeedi teenus; füsioterapeudi teenus; kogemusnõustaja teenus; arsti teenus ja õe teenus. Sotsiaalne rehabilitatsioon on eesmärgipärane ja aktiivne teenus, mille käigus toetatakse abivajava lapse ja tema võrgustiku psühhosotsiaalset toimetulekut. Abivajavale lapsele rehabilitatsiooni teenuse osutamisel on suur roll juhtumikorralduslikul tööil ning lapse ja tema perekonna motivatsiooni regulaarsel toetamisel.

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus abivajavale lapsele eeldab lapse arvamuse ja nägemuse küsimist temale arusaadavas keeles, hinnangutevaba ja usaldusliku suhte loomist ning tööd kogu lapse võrgustikuga (perekond; haridussüsteem; kogukond jne).

Abivajava lapse sihtgrupi puhul peab teenuseosutaja olema valmis vajadusel pakkuma ka mobiilset teenust, mis tähendab, et rehabilitatsioonispetsialist(id) lähevad lapse keskkonda (kodu/perekodu, kool, lasteaed vm asukoht) ning pakuvad teenust seal. Sõidukulu tasustatakse vastavalt spetsialisti teenuse tunni hinnale.

Rehabilitatsioonispetsialistidel peab olema valmisolek pakkuda lapsele ja perele teenust ka telemobiilselt (videosilla, telefoni, e-maili) vahendusel. Kui lapsel ja perel ei ole telemobiilse teenuse kasutamiseks võimalusi või jääb oskustest puudu, siis on vaja koostööd teha kohaliku omavalitsusega, et leida võimalused lapsele ja perele abi pakkumiseks.

Rehabilitatsiooniteenuseid osutatakse rehabilitatsiooniplaani tegevuskava järgi nii individuaalselt kui ka grupis. Iga teenuse hinna sisse kuulub võrgustikutöö, eeltöö, otsene klienditöö, järeltöö ja dokumentatsiooni täitmine. Isiku seisundi hindamine on üks osa teenusest

ning teenuse sisaldab ka abivahendite vajaduse hindamist, sobiva abivahendi soovitamist ja kasutama õpetamist (võimaluse korral isikutegevuskeskkonnas), vajaduse korral (kui puuduvad spetsiifilised teadmised või õigus abivahendit määrata) vajaliku abivahendi määramiseks teise spetsialisti poole pöördumise soovitamist.

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste loetelu:

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuste tunni hinna sisse on arvestatud rehabilitatsiooniprotsessis osalemise juhendamine ja võrgustikutöö, sealhulgas võrgustikuliikmete nõustamine, et aidata isikul saavutada rehabilitatsiooni eesmärke ja luua toetav keskkond. Võrgustikutöö ei eelda võrgustikuliikmega kohtumist, seda võib teha ka telefoni, kirja jm teel. Võrgustiku all mõeldakse nii lähivõrgustikku (pereliikmed, sõbrad, naabrid jt) kui formaalset võrgustikku (omavalitsuse sotsiaaltöötaja, teiste teenuste osutajad, perearst, tööandja jt).

Võrgustikukoostööl põhinev sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus tõhustab koostööd spetsialistide vahel, võimaldab paremini hinnata noore vajadusi ja võimalusi, vajadusel kavandada kiiret ja efektiivset sekkumist ja aitab koordineerida alaealist toetavate tegevuste elluviimist. Võrgustikutööd on vaja teha nii meeskonnasiseselt kui ka väljaspool rehabilitatsioonimeeskonda, et planeeritud teenused oleksid asjakohased ja täidaksid oma eesmärgi. Võrgustikutöö aitab vältida ka teenuste dubleerimist, kui laps ja pere saavad teenuseid nii tervishoiu kui ka sotsiaalsüsteemist.

Võrgustikutöö põhimõtted: kõik on võrdsed partnerid ja saavad võrdselt sõna; seatakse ühised eesmärgid ning pannakse koos paika tegevused, mis aitavad eesmärke saavutada; rollid on selgelt ära jaotatud; eesmärgi saavutamise nimel pingutavad ühiselt kõik võrgustikuliikmed; võrgustiku ümarlauda on kaasatud laps ja pere või on vähemalt neid sellest teavitatud; kõik otsused kooskõlastatakse perega.

Võrgustikutöö riskikäitumisega noorega annab võimaluse tuvastada noorega seotud riskid ja võimalused ning tagada noore õiguskülmekus mitme asutuse spetsialistide ja noore perekonna koostöös. Seeläbi vähendatakse korduvrikkumiste tõenäosust ja pikemaajalisi negatiivseid tagajärgi noorele, tema perele ja kogukonnale laiemalt.

Töös sihtrühmaga tasub silmas pidada, et oluline on töötada kogu lapse võrgustikuga- (laiendatud) perekonnaga, õpetajatega, vahel ka kogukonnaga. Kuna abivajava lapse sihtrühm on tihti sundkliendi staatuses, siis peab silmas pidama, et lapse toetamiseks võib olla vajalik suuremas mahus juhtumikorraldusliku töö tegemine rehabilitatsiooniteenuse pakkuja poolt ja lapse/perekonna motivatsiooni regulaarne toetamine ning lapsevanemate nõustamine (sh ka neile teenuse pakkumine). Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames peab osutama teenust ka lapse perele või seda rolli täitvatele vastutavatele täiskasvanutele/lähedastele. Perele võib osutada teenust lapse limiidi ulatuses. Lapse ja pere peamiseks juhtumikorraldajaks jääb kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja, kes teeb pidevat koostööd rehabilitatsiooniteenuse pakkujaga, et tagada lapsele/perele vajalike teenuste saamine ja kvaliteet.

Rehabilitatsioonivajaduse hindamine ja rehabilitatsiooni planeerimine - Tegevusvõime, osalusvõime, kõrvalabi ja abivahendite vajaduse ning sotsiaalse ja füüsilise keskkonna ressursside hindamine, hinnangu koostamine koostöös isiku ja/või isiku esindajaga, vajaduse korral motiveerimine rehabilitatsiooniprotsessis osalemiseks.

Vajaduse korral hindamine isiku tegevuskeskkonnas (lasteaed, kool, kodu, töö, vaba aeg, avalik ruum).

Füsioterapeudi teenus - Isiku motoorse sooritusvõime ja tegevuskeskkonna (lasteaed, kool, kodu, töö, vaba aeg, avalik ruum) hindamine ning tegevuskeskkonna kohanduste soovimine (võimaluse korral elluviimine). Individuaalsete liigutuslikku sooritusvõimet ja iseseisvat toimetulekut arendavate, taastavate, soodustavate ja/või säilitavate füsioterapeutiliste programmide koostamine ja rakendamine (ei sisalda passiivseid tegevusi) eesmärgiga anda inimesele teadmised ja harjutused, mida iseseisvalt sooritada oma toimetuleku säilitamiseks või parendamiseks, ning tegevuse tulemuslikkuse hindamine koostöös isikuga. Abivahendite vajaduse hindamine, sobiva abivahendi soovimine ja kasutama õpetamine, võimaluse korral isiku tegevuskeskkonnas. Isiku ja tema võrgustikuliikmete nõustamine, sealhulgas ergonoomilise abistamise võtete õpetamine lähivõrgustiku liikmetele isiku abistamiseks tema tegevuskeskkonnas.

Tegevusterapeudi teenus - Igapäevaelus vajalike oskuste õpetamine, täiendamine ja säilitamine, sealhulgas vajaduse korral isiku tegevuskeskkonnas (lasteaed, kool, kodu, töö, vaba aeg, avalik ruum). Abivahendite vajaduse hindamine, sobiva abivahendi soovimine ja kasutama õpetamine, võimaluse korral isiku tegevuskeskkonnas. Isiku ja tema võrgustikuliikmete nõustamine keskkonnakohanduste tegemisel.

Sotsiaaltöötaja teenus - Nõustamine (informeerimine, juhendamine, jõustamine, motiveerimine) ja teenuste koordineerimine sotsiaalsete probleemide ennetamiseks ja lahendamiseks, et toetada/soodustada isiku edaspidist funktsioneerimist, tegevus- ja osalusvõimet. Sotsiaalsete oskuste arendamine. Isiku lähivõrgustiku aktiveerimine, kogukonna ressursside vahendamine, avalike teenuste osutajate ja teiste formaalse võrgustiku liikmete (tööandjad, haridustöötajad, töötukassa juhtumikorraldajad) nõustamine, et toetada isikut rehabilitatsiooni eesmärkide saavutamisel.

Eripedagoogi teenus - Kognitiivsete, kommunikatsiooni-, sotsiaalsete, õpi- ja muude oskuste arendamine eripedagoogiliste võtetega. Võrgustikuliikmete eripedagoogiline nõustamine, sealhulgas isiku tegevuskeskkonnas (lasteaed, kool, kodu, töö, avalik ruum).

Igapäevatoimingute õpetamine, kommunikatsioonioskuste õpetamine ja arendamine ning abivahendite vajaduse hindamine ja kasutamise õpetamine, vajaduse korral võrgustikuliikmete osavõtul. Abivahendite vajaduse tuvastamisel, kui puudub õigus abivahendit määrata, vajaliku spetsialisti soovimine.

Logopeedi teenus - Kõne-eelse kommunikatsiooni arendamine. Verbaalse (suulise, kirjaliku) ja/või alternatiivse kommunikatsiooni arendamine või taastamine. Abivahendite vajaduse hindamine, sobiva abivahendi soovimine ja kasutama õpetamine. Isiku ja/või tema

võrgustikuliikmete nõustamine kommunikatsioonioskuste arengut või taastamist toetava keskkonna kujundamisel.

Loovterapeudi teenus - Loovus- ja kunstipõhiste meetodite ja tehnikate rakendamine tegevusvõime arendamiseks isiku tervise seisundist lähtuvalt psühhoteraapilisel, funktsionaalsel ja rekreatiivsel tasandil. Muusika-, visuaalkunsti-, liikumis- ja tantsuteraapia rakendamine. Isiku ja tema võrgustikuliikmete nõustamine loovtegevuste rakendamiseks isiku tegevuskeskkonnas.

Psühholoogi teenus – isiku nõustamine terviseolukorrast, isiksusest ja suhetest tingitud probleemide ennetamiseks ja lahendamiseks. Isiku psühholoogiliste probleemide, seisundi ja tegevusvõime hindamine. Isiku potentsiaali ja valmisoleku arendamine eakohasteks tegevusteks, töötamiseks, õppimiseks ja iseseisvaks elamiseks. Võrgustikuliikmete nõustamine ja motiveerimine, et toetada isikut rehabilitatsiooni eesmärkide saavutamisel.

Kogemusnõustaja teenus - Nõustamine sarnase puude, terviseolukorra, kogemuse või erivajadusega inimese poolt, kes on saanud vastava ettevalmistuse.

Teadmiste ja kogemuste vahetamine ning emotsionaalse, sotsiaalse ja/või praktilise toe pakkumine.

Õe teenus - Tervise ja enese eest hoolitsemisest teavitamine, nõustamine, haigusteadlikkuse hindamine, haiguse ja sümptomitega toimetuleku õpetamine, riskikäitumise juhtimine, isiku lähivõrgustiku nõustamine isiku või tema esindaja juuresolekul/loal terviseprobleemidega toimetulekuks ja toetamiseks. Rehabilitatsioonispetsialistide nõustamine valitud meetmete ja sekkumiste rakendamisel (sobivate ja mittesobivate kindlakstegemine, lähtudes terviseolukorrast).

Võrgustikuliikmete nõustamine ja motiveerimine, et toetada isikut rehabilitatsiooni eesmärkide saavutamisel. Abivahendite vajaduse hindamine, sobiva abivahendi soovimine ja kasutama õpetamine.

Teenus ei sisalda täiendavatele uuringutele saatmist, raviprotseduuride tegemist ega retsepti väljastamist.

Arsti teenus - Isiku terviseolukorra hindamine ja terviseolukorrast lähtuv nõustamine rehabilitatsiooniprotsessi vältel. Rehabilitatsioonispetsialistide nõustamine valitud meetmete ja sekkumiste rakendamisel (sobivate ja mittesobivate sekkumiste kindlakstegemine, lähtudes terviseolukorrast). Võrgustikuliikmete (sh pere) nõustamine, et toetada isikut rehabilitatsiooni eesmärkide saavutamisel (arst informeerib isikut ja tema võrgustikuliikmeid isiku terviseolukorrast rehabilitatsiooniprotsessi vältel, sh tulenevalt rehabilitatsiooni tulemustest ja mõjust terviseolukorrale).

Abivahendite vajaduse hindamine, sobiva abivahendi soovimine ja kasutama õpetamine. Teenus ei sisalda arstliku raviplaani koostamist, diagnoosi määramist, raviprotseduuride tegemist, retsepti väljastamist, eriarsti vastuvõtule ega täiendavatele uuringutele suunamist.

1.6. Teenuse osutamise maht ja maksumus

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse suunamisotsus kehtib kuni 2 aastat. Suunamisotsuse täpne kehtivus on välja toodud otsuse peal. Abivajaval lapsel on võimalik teenust saada kokku kuni 2580€ eest aastas. Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on ajaliselt piiritletud, st seda ei osutata pidevalt ega eluaegselt, vaid eesmärgi täitmiseks vajaliku aja jooksul. Eraldi aastalimiit on kehtestatud kahele teenusele: rehabilitatsioonivajaduse hindamine ja -plaani koostamine ning füsioterapeudi teenus. Ülejäänud teenuseid võib vajadusel kasutada kuni aastalimiidi täitumiseni.

Rehabilitatsiooniteenuse osutamisega seotud sõidukulud hüvitatakse 0,10 senti kilomeetri eest ja maksimaalselt 41,55€ aastas. Kui spetsialist sõidab teenuse osutamiseks näiteks inimese koju, siis võib teenusele sõidu aja, arvestada teenuse osutamise aja sisse.

Erandjuhtudel tasustatakse osaliselt ka rehabilitatsiooniteenusega seotud majutuse kulud. Majutuskulude maksimaalne maksumus Sotsiaalhoolekande seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud õigustatud isiku kohta on 23,97 eurot ühes ööpäevas ja 119,85 eurot ühes kalendriaastas.

2. TEENUSE TAOTLEMISE JA OSUTAMISE PROTSESS

2.1. Teenuse taotlemine ja vastutav isik

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse taotlemise protsessi alustab kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja, kes hindab lapse heaolu eelpool (punktis 1.2.) nimetatud neljas heaolu valdkonnas. Kui vähemalt kahes valdkonnas esinevad olulised puudujäägid ja varasem abi pole olnud piisav, siis lastekaitsetöötaja lisab STAR keskkonnas lapse juhtumiplaani ja tegevuskava juurde täidetud abivajava lapse rehabilitatsiooni teenuse vajaduse hinnangu vormi. Hinnanguvorm on leitav [siit](#).

Lastekaitsetöötaja lisab dokumendid täidetuna STAR keskkonda ja määrab Sotsiaalkindlustusameti SRT koordinaatori lapse juhtumivõrgustiku liikmeks ning annab talle volitused menetluse vaatamiseks ja muutmiseks. Sotsiaalkindlustusameti SRT koordinaatori kontakti leiad [siit](#).

Sotsiaalkindlustusameti koordinaator teeb vastavalt esitatud dokumentidele otsuse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse eest tasu maksmise kohustuse riigi poolt ülevõtmiseks (edaspidi: rehabilitatsiooniteenusele suunamisotsus) ja lisab selle STAR keskkonda, kus see on kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötajale kättesaadav. Positiivse otsuse korral lisab koordinaator STAR keskkonda ka teenuseosutajate nimekirja.

2.2. Teenusele suunamine

Kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja teavitab alaealise eestkostjat Sotsiaalkindlustusameti otsusest ning kui alaealisel on õigus teenust saada, soovib või aitab leida lapsele ja perele/eestkostjale sobiva teenusepakkuja. Kui hindamise käigus taotletava teenuse vajadust ei tuvastata, soovib kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja lapse toimetuleku, hoolduse ja kõrvalabi tagamiseks teisi meetmeid. Teenusele suunanud kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja lepib teenuseosutajaga kokku teenuse osutamise algusaja ning edastab teenuseosutajale vajaliku info lapse ja pere olukorrast. Teenuse osutamise alustamisel teavitatakse isikut suuliselt või kirjalikult tema õigustest ja piirangutest teenuse saamise ajal, sh kaebuste esitamise võimalustest ja korrast, kui isik on võimeline öeldut või loetut mõistma. Kui isik ei ole võimeline öeldut või loetut mõistma, teavitatakse isiku õigustest ja piirangutest, sh kaebuste esitamise võimalustest ja korrast, isiku seaduslikku esindajat.

Kui alaealise eestkostja ei ole rahul Sotsiaalkindlustusameti negatiivse otsusega, siis on tal õigus esitada haldusmenetluse seaduses sätestatud korras vaie Sotsiaalkindlustusametile 30 päeva jooksul, arvestades päevast, millal isik haldusaktist teada sai või oleks pidanud teada saama.

2.3. Vajalikud algdokumendid

Selleks, et kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja saaks suunata alaealise abivajava lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele on vajalik STAR keskkonnas juhtumiplaani algatamine, tegevuskava koostamine ja SRT hinnanguvormi täitmine (määrus 69 lisa 1).

2.4. Menetluse pikkus

Sotsiaalkindlustusamet teeb abivajava lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele suunamise otsuse hiljemalt 10 tööpäeva jooksul, peale kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja hinnanguvormi esitamist STAR keskkonnas koos vajalike dokumentidega.

2.5. Teenuse osutamise koht

Abivajava lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust osutatakse teenuseosutaja poolt teenuse osutamise kohana majandustegevuse registris registreeritud ruumides või teenuseosutaja, alaealise, tema eestkostja ja vajadusel kohaliku omavalitsuse lastekaitsetöötaja poolt kokku lepitud asukohas.

2.6. Teenuse finantseerimise põhimõtted

Abivajava lapse sotsiaalse rehabilitatsiooni teenus on teenusele suunatud isikule tasuta. Teenuseid finantseeritakse riigieelarvest. Teenuseosutajal ei ole õigust küsida teenuste eest, mis kuuluvad sotsiaalse rehabilitatsiooni alla, lisatasusid.

2.7. Teenuse protsess

Peale SKA poolset positiivse suunamisotsuse väljastamist on vaja registreerida sotsiaalse rehabilitatsiooni teenusele rehabilitatsiooniasutusse. Asutuste nimekiri väljastatakse koos otsusega ja nimekirjast on võimalik valida lapsele sobivam ja võimalikult lähedal asuv teenuseosutaja. Peale rehabilitatsiooniteenusele registreerimist asutusse, võtab asutus ise abivajava lapse/tema võrgustikuliikmetega ühendust ning pakub välja aja rehabilitatsioonivajaduse hindamiseks. Peale kohtumist asutuse rehabilitatsioonimeeskonnaga koostatakse lapsele tegevuskava, kus kajastatakse kõiki temale pakutavaid ja sobivaid teenuseid. Kui tegevuskava on lapse seadusliku esindaja poolt kinnitatud ja SKA-sse saadetud, siis võib alustada abivajavale lapsele rehabilitatsiooni teenuste pakkumist. Lapse juhtumikorraldajaks jääb KOV-i lastekaitsetöötaja, kuid tuleb silmas pidada, et vajalik on ka rehabilitatsioonimeeskonnast leida lapse juhtumit rehabilitatsiooni vaates korraldav spetsialist – enamjaolt sobib selleks spetsialist, kelle teenust laps tegevuskava järgselt enim kasutab ja kellega on lapsel lähedaseim kontakt.

Rehabilitatsiooniteenuse raames juhtumit korraldava spetsialisti ülesanneteks on:

- vältida teenuste dubleerimist, sh teha aktiivselt koostööd teiste perega töötavate terapeutide/spetsialistidega;
- lapse teenuseliimiidi kasutamise rütmi ja regulaarsuse jälgimine, et teenuseosutamine oleks järjepidev ja teenus ei lõppeks ootamatult;
- teeb vahehindamisi ning vajadusel algatab tegevuskava muutmise, et laps ja pere saaksid vajaduspõhiseid teenuseid;
- teenuste regulaarne tagasiside ja analüüs;
- suhtlemine lapse ja pere võrgustikuliikmetega;
- abistamine teiste sotsiaalteenuste või –toetuste taotlemisel, kui selleks tekib vajadus.

2.8. Teenuse väljundid

Lähtutakse rehabilitatsioonimeeskonna ja alaealise ning tema eestkostja poolt paika pandud tegevuskava eesmärkidest. Teenuse kasutamise tulemusena säilib või suureneb teenust saava isiku toimetulek. Rehabilitatsiooniteenuse tulemuslikkus kajastatakse rehabilitatsioonimeeskonna poolt koostatud lõpphinnangus ehk D-osas. Lõpphinnangus tuuakse välja ka teenuse alguses püstitatud eesmärkide saavutamine ning põhjendus kas rehabilitatsiooniteenusega jätkamine on vajalik.

3. TEENUSE OSUTAJA

3.1. Nõuded rehabilitatsioonispetsialistidele

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust saab osutada asutus, kellel on kehtiv tegevusluba sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse pakkumiseks, leping Sotsiaalkindlustusametiga ning kes vastab Sotsiaalhoolekandeseaduse § 66-s välja toodud nõuetele. Kvaliteetse rehabilitatsiooniteenuse osutamiseks peaksid abivajava lapse rehabilitatsioonimeeskonda kuuluma vähemalt kolm spetsialisti:

- Sotsiaaltöötaja, kellel on kutseaduse alusel välja antud sotsiaaltöötaja kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus sotsiaaltöös või sellele vastav kvalifikatsioon
- Eripedagoog, kellel on kutseaduse alusel antud eripedagoogi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus eripedagoogikas või sellele vastav kvalifikatsioon.
- Psühholoog, kellel on kutseaduse alusel antud psühholoogia kutseala kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus psühholoogias või sellele vastav kvalifikatsioon; või psühhiaater, kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus arstiteaduses või sellele vastav kvalifikatsioon ja registreering tervishoiutöötajana Terviseametis

Vähemalt üks rehabilitatsioonimeeskonna spetsialist peab olema läbinud valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud rehabilitatsioonivaldkonna koolituse või eespool nimetatud eriala omandamisel läbinud rehabilitatsioonivaldkonna koolituse õppekava moodulites nimetatud ained.

Ülejäänud rehabilitatsioonimeeskonna spetsialistid on:

- Füsioterapeut, kellel on kutseaduse alusel antud füsioterapeudi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus füsioteraapias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- Logopeed, kellel on kutseaduse alusel antud logopeedi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus logopeedias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- Õde, kellel on riiklikult tunnustatud keskeri- või kõrgharidus õenduses või sellele vastav kvalifikatsioon ja registreering tervishoiutöötajana Terviseametis;
- Arst, kellel on riiklikult tunnustatud kõrgharidus arstiteaduses või sellele vastav kvalifikatsioon ja registreering tervishoiutöötajana Terviseametis;
- Tegevusterapeut, kellel on kutseaduse alusel antud tegevusterapeudi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus tegevusteraapias või sellele vastav kvalifikatsioon;
- Muusikaterapeut, kellel on kutseaduse alusel antud muusikaterapeudi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus muusikateraapias või sellele vastav kvalifikatsioon;

- Loovterapeut, kellel on kutseseaduse alusel antud loovterapeudi kutse, riiklikult tunnustatud kõrgharidus kunstiteraapias (loovteraapias) või sellele vastav kvalifikatsioon;
- Kogemusnõustaja, kellel on õigustatud isiku puude, tervisekahjustuse või erivajadusega sarnase puude, tervisekahjustuse või erivajaduse kogemus ning kes on läbinud valdkonna eest vastutava ministri määrusega kehtestatud kogemusnõustaja esmase koolituse.

Lastekaitseadusest lähtuvalt käsitletakse lastega töötavate rehabilitatsioonimeeskondade liikmeid lastega töötavate isikutena, kes on kohustatud täitma Lastekaitseadusest tulenevaid nõudeid. Lastega töötavate isikute kohta tuleb enne tööle võtmist teha karistusregistri päring, lähtudes Lastekaitseaduse § 20-st.

3.2. Nõuded sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutajale

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja, kes osutab sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust, mille eest võtab riik tasu maksmise kohustuse üle, peab:

- 1) olema moodustanud SHS-i §-s 68 sätestatud nõuetele vastava rehabilitatsioonimeeskonna;
- 2) tagama, et sotsiaalse rehabilitatsiooni teenust vahetult osutav isik vastab SHS-i §-s 68 sätestatud nõuetele;
- 3) tagama, et teenuse osutamise koht vastab tuleohutuse ja tervisekaitse nõuetele;
- 4) tagama teenuse osutamise kohale juurdepääsu ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel kehtestatud nõuete kohaselt;
- 5) olema kehtestanud asutusesisese kaebuste lahendamise korra;
- 6) korraldama teenuse osutamise selliselt, et isikul on võimalik saada kõiki talle vajalikke sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse raames osutatavaid teenuseid ühe teenuseosutaja juures.

Sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse osutaja peab sotsiaalteenuse osutamisel lähtuma kvaliteedipõhimõtetest. Sotsiaalkindlustusamet on koostanud sotsiaalse rehabilitatsiooni teenuse kvaliteedijuhise, mis on abivahendiks kõikidele rehabilitatsiooniteenuse pakkujatele. Kvaliteedijuhis on leitav [siit](#)